

Udkast

Den 26.11.2021

Bilag 2

Arbejdsklausul og Corporate Social Responsibility (CSR) forpligtelser

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	ILO-KONVENTION NR. 94 - Arbejdsklausul	3
3.	CSR-forpligtelser	4
3.1	Generelle forpligtelser	4
3.2	Menneskerettigheder	5
3.3	Arbejdstagerrettigheder	5
3.4	Miljø	6
3.5	Anti-korruption	6
4.	Leverandørens CSR-forpligtelser	7
4.1	Underleverandører	7
5.	Dokumentation og procedurer angående CSR-forpligtelser	7
5.1	Generel dokumentation og procedure	7
5.2	Dokumentation og procedure ved mistanke på grundlag af faktiske observationer og/eller indikationer om overtrædelse af CSR-forpligtelser	8
6.	OVERTRÆDELSE af CSR-forpligtelser	8
7.	Ansvar og AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER angående CSR-forpligtelserne	8

1. INDLEDNING

Dette bilag består af en Arbejdsklausul, jf. punkt 2, og CSR-forpligtelser i øvrigt, jf. punkt 3-7.

2. ILO-KONVENTION NR. 94 - ARBEJDSKLAUSUL

Denne Arbejdsklausul finder ikke anvendelse på kontrakter/aftaler, der dækker køb af Leverancer, som er en del af Leverandørens almindelige produktion eller lager, *hyldevarer*, medmindre produktet er fremstillet i en kundespecifik produktion til Køberen.

For arbejde, der udføres i Danmark, i forbindelse med Aftalens opfyldelse, skal Leverandøren sikre, at arbejdstagere, også hos eventuelle Underleverandører, som medvirker til at opfylde Aftalen, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end hvad, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

For arbejde, der udføres udenfor Danmark, i forbindelse med Aftalens opfyldelse, skal Leverandøren sikre, at arbejdstagere, også hos eventuelle Underleverandører, som medvirker til at opfylde Aftalen, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end hvad, der i henhold til nationale regler og love, herunder internationale forpligtelser, gælder for arbejde af samme art i det pågældende land.

Leverandøren og eventuelle Underleverandører skal sikre, at arbejdstagere, der medvirker til Aftalens opfyldelse, er informeret om bestemmelserne i denne Arbejdsklausul.

VETC kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for overholdelse af løn- og andre arbejdsvilkår for arbejdstagere, som anført i denne Arbejdsklausul. VETC kan således kræve, at Leverandøren efter skriftligt påkrav herom inden for 10 (ti) Arbejdsdage fremsender relevant dokumentation, såsom løn- og timesedler, lønregnskab og ansættelseskontrakter samt øvrige dokumenter, der udgør grundlaget for arbejdsvilkårene og beregning af udbetalingerne.

Såfremt der er tale om Underleverandører, skal samme relevante dokumentation fremsendes inden for rimelig tid, dog senest 30 (tredive) Arbejdsdage. Under særlige omstændigheder kan tidsfristen forlænges af VETC på Leverandørens begrundede, skriftlige og underskrevne anmodning.

Såfremt Leverandøren ikke afgiver den krævede dokumentation inden for de fastsatte tidsfrister, er VETC berettiget til at tilbageholde vederlag til Leverandøren, indtil Leverandøren har afgivet den krævede dokumentation.

Leverandøren er under alle omstændigheder forpligtet til at fjerne alle personoplysninger om f.eks. racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning og fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt om helbredsforhold eller seksuel orientering fra de pågældende data, således at bestemmelserne i persondatalovgivningen overholdes (for tiden databeskyttelsesloven og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven)).

VETC kan, til brug for sin vurdering af, om Leverandøren eller Underleverandører har overholdt denne Arbejdsklausul, søge rådgivning hos relevante arbejdsgiver- og/eller arbejdstagerorganisationer.

Overholder Leverandøren ikke Arbejdsklausulen, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra de ansatte, er VETC berettiget til at tilbageholde vederlag til Leverandøren svarende til det berettigede krav for at sikre, at arbejdsklausulen og arbejdsvilkårene overholdes.

Leverandøren er endvidere forpligtet til at træffe passende afhjælpningsforanstaltninger.

Denne Arbejdsklausul anses for overtrådt, såfremt arbejde udført i forbindelse med Aftalens opfyldelse ikke opfylder de i dette punkt 2 anførte krav, og/eller hvis Leverandøren undlader at træffe passende afhjælpningsforanstaltninger.

Manglende rettidig levering af den ønskede dokumentation anses endvidere for overtrædelse af Arbejdsklausulen.

Ved gentagne og/eller alvorlige overtrædelser af denne Arbejdsklausul, materielt eller proceduremæssigt, er VETC berettiget til at ophæve Aftalen i overensstemmelse med Aftalen.

3. CSR-FORPLIGTELSE

3.1 GENERELLE FORPLIGTELSE

Ved udførelse af Aftalen skal Leverandøren respektere CSR, ved overholdelse af:

- Principperne i FN's Global Compact Initiative,
- Bestemmelserne som formuleret i de konventioner, der ligger til grund for ovennævnte principper, og
- De specifikke krav, der fremgår nedenfor.

Principperne i FN's Global Compact har følgende indhold:

Menneskerettigheder

Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder og skal sikre, at de ikke er skyldige i overtrædelse af menneskerettighederne.

Arbejdstagerrettigheder

Virksomheder bør opretholde organisationsfriheden og effektiv anerkendelse af retten til kollektiv forhandling, støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde, støtte den effektive afskaffelse af børnearbejde og elimineringen af diskrimination i henseende til ansættelse og beskæftigelse.

Miljø

Virksomheder bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer, tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed, og opfordre til udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.

Anti-korruption

Virksomheder bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

3.2 MENNESKERETTIGHEDER

Ved opfyldelsen af Aftalen indestår Leverandøren for til enhver tid at overholde den gældende lovgivning, der tager sigte på forbud mod forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk overbevisning, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse, eller som tager sigte på at sikre etnisk ligebehandling.

3.3 ARBEJDSTAGERRETTIGHEDER

Leverandøren forpligter sig ved opfyldelsen af Aftalen til at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, hvilket bl.a. indebærer,

- at de leverede produkter/ydelser hverken helt eller delvist produceres i strid med det generelle forbud mod tvangsarbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 29 og 105,
- at de leverede produkter/ydelser hverken helt eller delvist produceres i strid med det generelle forbud mod anvendelse af børnearbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 138 og 182,
- at alle dele af de leverede produkter/ydelser produceres under forhold, hvor principperne om retten til foreningsfrihed og effektiv anerkendelse af retten til kollektiv forhandling er sikret, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 87, 98 og 135,
- at alle dele af de leverede produkter/ydelser produceres under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelig aflønning er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 26 og 131 og FN's Menneskerettighedserklæring, artikel 23, stk. 3,
- at alle dele af de leverede produkter/ydelser produceres under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelige arbejdstider er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 1 og 30 samt FN's Menneskerettighedserklæring, artikel 24,
- at alle dele af de leverede produkter/ydelser produceres under forhold, hvor det generelle princip om retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 155.

3.4 MILJØ

Leverandøren er ved opfyldelsen af Aftalen forpligtet til at fremme beskyttelsen af natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Ved produktion og levering af de af Aftalen omfattede produkter/ydelser skal Leverandøren efter bedste evne særlig bestræbe sig på,

- at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulemper,
- at anvende hygiejniske processer til beskyttelse af miljøet og mennesker,
- at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
- at fremme anvendelsen af renere teknologi samt
- at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse.

Der lægges herved vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst mulige forureningsbekæmpende foranstaltninger.

3.5 ANTI-KORRUPTION

Leverandøren forpligter sig ved opfyldelsen af Aftalen til at afholde sig fra alle former for korruption og enhver anden ulovlig indflydelse på embedsmænd, domstole og/eller private enheder eller misbrug af betroet stilling til egen vinding, såsom

- Aktiv korruption
- Passiv korruption
- Bestikkelse
- Afpresning
- Underslæb
- Bedrageri
- Mandatsvig
- Embedsmisbrug

Endelig dom for korruption i Aftalens løbetid, herunder aktiv bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets retsakt af 26. maj 1997 og artikel 2, stk. 1 i Rådets rammeafgørelse 2003/568/JHA af 22. juli 2003 om bekæmpelse af bestikkelse i den private sektor eller enhver anden ulovlig indflydelse eller misbrug af betroet stilling som anført ovenfor, anses altid for væsentlig overtrædelse af CSR-forpligtelserne, jf. punkt 6 og 7 i nærværende bilag. Dette gælder også, når en person, der er medlem af Leverandørens administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan eller har beføjelse til at repræsentere, kontrollere eller træffe beslutninger heri, har fået en sådan endelig dom.

4. LEVERANDØRENS CSR-FORPLIGTELSE

Leverandørens CSR-forpligtelser ved opfyldelse af Aftalen som fastsat i punkt 3 angår kun det under Aftalen udførte og leverede.

Såfremt Leverandøren får kendskab til overtrædelse af CSR-forpligtelserne, eller såfremt der tages retslige skridt mod Leverandøren for en sådan overtrædelse vedrørende CSR-forpligtelserne, skal Leverandøren straks på eget initiativ underrette VETC herom.

4.1 UNDERLEVERANDØRER

Med hensyn til de i punkt 3-7 anførte CSR-forpligtelser er Leverandøren ansvarlig også for handlinger eller undladelser fra Underleverandører, der medvirker til at opfylde Aftalen, som om deres handlinger eller undladelser var Leverandørens egne.

Såfremt Leverandøren får kendskab til overtrædelse af CSR-forpligtelserne, jf. punkt 3 og 6, herunder efter underretning herom fra VETC eller tredjemand, skal Leverandøren uden ugrundet ophold tage skridt til at behandle og løse en sådan manglende overholdelse i dialog med de(n) pågældende Underleverandør(er). Leverandøren er endvidere forpligtet til at underrette VETC om sagen og om eventuelle praktiske tiltag foretaget af Leverandøren med henblik på at afhjælpe forholdene, jf. punkt 5.2 og 6.

5. DOKUMENTATION OG PROCEDURER ANGÅENDE CSR-FORPLIGTELSE

5.1 GENEREL DOKUMENTATION OG PROCEDURE

VETC kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for overholdelse af CSR-forpligtelserne, jf. punkt 3 og 6. VETC vil dog som hovedregel ikke anmode om dokumentation for Leverandørens overholdelse af CSR-forpligtelserne ved opfyldelse af Aftalen, medmindre der foreligger en særlig anledning hertil, herunder en konkret begrundet mistanke.

Relevant dokumentation skal som minimum omfatte en skriftlig erklæring og tilhørende dokumentation for produktionsprocesser og/eller -metoder, som Leverancen er fremstillet og/eller leveret i henhold til. Desuden skal Leverandøren fremsende nødvendig dokumentation angående de materialer, som indgår i Leverancen.

Leverandøren skal endvidere anføre, om hans egne handlinger i forbindelse med opfyldelsen af Aftalen, herunder valg af Underleverandører eller komponenter, kan have betydning for overholdelse af CSR-forpligtelserne.

Den skriftlige erklæring og den tilhørende dokumentation skal være ledsaget af attester og/eller anden relevant fornøden dokumentation, som attesterer, dels under hvilke produktionsprocesser og/eller efter hvilke produktionsmetoder tilvirkning har fundet sted, dels hvilke materialer der indgår i Leverancen.

Den skriftlige erklæring skal indeholde en beskrivelse af Leverandørens konkrete handlinger eller tiltag med henblik på at overholde CSR-forpligtelserne og på at nedbringe risikoen for overtrædelse. Såfremt Leverandøren har udarbejdet en såkaldt "Communication on progress" (COP), der er offentliggjort på FN's Global Compact hjemmeside, kan den udgøre en del af dokumentationen.

Leverandøren skal fremsende en sådan dokumentation inden for 10 (ti) Arbejdsdage. Såfremt der er tale om Underleverandører, skal samme relevante dokumentation fremsendes inden for rimelig tid, dog senest 30 (tredive) Arbejdsdage. Under særlige omstændigheder

kan tidsfristen forlænges af VETC på Leverandørens begrundede, skriftlige og underskrevne anmodning.

5.2 DOKUMENTATION OG PROCEDURE VED MISTANKE PÅ GRUNDLAG AF FAKTISKE OBSERVATIONER OG/ELLER INDIKATIONER OM OVERTRÆDELSE AF CSR-FORPLIGTELSE

Såfremt der på grundlag af faktiske observationer og/eller indikationer opstår mistanke om, hvorvidt Leverandøren overtræder CSR-forpligtelserne, jf. punkt 3 og 6, vil VETC som udgangspunkt indlede en tæt dialog med Leverandøren med henblik på at få afklaret forholdene.

Sådan mistanke om overtrædelse, jf. punkt 6, anses bl.a. for at foreligge, såfremt der anlægges sag mod Leverandøren eller underleverandører for tilsidesættelse af CSR-forpligtelserne, jf. punkt 3, i forbindelse med opfyldelsen af Aftalen.

I tilfælde af en sådan mistanke om overtrædelse af CSR-forpligtelserne skal Leverandøren på VETC skriftlige anmodning levere relevant dokumentation, jf. punkt 5.1. Sådan dokumentation skal leveres omgående og under ingen omstændigheder senere end fastsat i punkt 5.1.

VETC vil på baggrund af den skriftlige erklæring og dokumentation mv. foretage en konkret vurdering af den enkelte sag, hvor alle relevante forhold vil blive taget i betragtning.

6. OVERTRÆDELSE AF CSR-FORPLIGTELSE

Overtrædelse af CSR-forpligtelser anses at have fundet sted, såfremt Leverancen helt eller delvist fremstilles eller leveres under anvendelse af metoder, der ikke overholder de i punkt 3 anførte CSR-forpligtelser.

Såfremt Leverandøren undlader at levere den krævede dokumentation i rette tid og/eller undlader på eget initiativ at underrette VETC samt undlader at træffe foranstaltninger som fastsat i punkt 3-5, anses dette tillige som overtrædelse af CSR-forpligtelserne.

7. ANSVAR OG AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER ANGÅENDE CSR-FORPLIGTELSE

Ved vurderingen af, om Leverandøren er ansvarlig for overtrædelse af de i punkt 3-6 anførte CSR-forpligtelser, lægges der vægt på, hvorledes Leverandøren har tilrettelagt sine egne produktionsprocesser og -metoder, ligesom der lægges vægt på, i hvilket omfang Leverandøren ved sin adfærd har kunnet påvirke opfyldelsen i øvrigt, herunder ved valg af Underleverandører eller komponenter eller praktiske tiltag foretaget af Leverandøren med henblik på at afhjælpe eller påvirke forholdene.

I tilfælde af overtrædelse af CSR-forpligtelserne fra Leverandørens side eller fra Underleverandører kan VETC kræve:

- At* Leverandøren og/eller Underleverandør uden ugrundet ophold afhjælper overtrædelsen,
- at* Leverandøren og/eller Underleverandør fremover overholder CSR-forpligtelserne ved opfyldelse af Aftalen, og
- at* Leverandøren og/eller Underleverandør fuldt ud genopretter forvoldt skade, herunder ved udbetaling af passende skadeserstatning. Vurderingen af, om en ved opfyldelse af Aftalen forvoldt skade er genoprettet fuldt ud, skal ikke påvirkes af nationale regler om erstatningsansvar, som gælder for den pågældende hændelse, og som kun giver delvis erstatning.

Ved Leverandørens, herunder Underleverandørers, gentagne og/eller alvorlige overtrædelse af CSR-forpligtelserne, er VETC endvidere berettiget til at ophæve Aftalen i overensstemmelse med Aftalen.

Ved anvendelsen af de ovenfor nævnte beføjelser tager VETC hensyn til Leverandørens skriftlige erklæring, dokumentation og eventuelle udbedringstiltag, herunder eventuelle konkrete handlinger og tiltag foretaget af Leverandøren med henblik på overholdelse af CSR-forpligtelserne samt på nedbringelse af risikoen for overtrædelse af forpligtelserne.

VETC kan vælge ikke at ophæve Aftalen, såfremt VETC vurderer, at ophævelsen ikke er proportional med Leverandørens handlinger. VETC vil i vurderingen heraf lægge speciel vægt på, hvilke tiltag Leverandøren har igangsat med henblik på at forhindre gentagelse fremover ("self-cleaning").